

Riktlinje för färdtjänst
KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING

Metadata om dokumentet

Dokumentnamn Riktlinje för färdtjänst		Dokumenttyp Riktlinje	Omfattar Kommunen
Beslutsinstans Kommunstyrelsen	Dokumentansvarig Handläggare	Publicering www.sala.se , Intranät	

Beslutad/datum	Översyn bör göras 20XX-XX-XX	Klassificering 1.3.1.?	Diarienummer 2017/329
Relation	Ersätter Riktlinjer för handläggning av särskild kollektivtrafik i Sala kommun, KS 2015-09-08, Dnr 2015/152/2		Författningssamling

INNEHÅLL

1. BAKGRUND.....	4
2. GRUNDER FÖR FÄRDTJÄNSTTILLSTÅND.....	5
2.1 Kriterier för färdtjänst	5
2.2 Särskilt om färdtjänst för barn och unga	5
3. PRÖVNING AV TILLSTÅND.....	6
3.1 Ansökan om färdtjänst	6
3.2 Handläggning av färdtjänst.....	6
3.3 Avsaknad av allmänna kommunikationer	6
4. TILLSTÅNDETS OMFATTNING	7
4.1 Längd på tillstånd	7
4.2 Ledsagare	7
4.3 Arbetsresor.....	7
4.4 Medresenär	7
4.5 Fri medresenär på buss	8
4.6 Resor som inte är färdtjänst	8
5. OMRÅDE FÖR FÄRDTJÄNSTRESOR.....	9
5.1 Färdtjänstområde.....	9
5.2 Resa vid vistelse i annan kommun	9
6. BOKNING AV FÄRDTJÄNST.....	10
6.1 Förbokning/förbeställningstid	10
6.2 Anpassad avresetid.....	10
6.3 Samplanering.....	10
6.4 Avbeställning	10
6.5 Uppehåll under resa	10
6.6 Medresenär och ledsagare	11
7. ÖVRIGA VILLKOR.....	12
7.1 Normal service som utförs av föraren	12
7.2 Hjälpmedel	12
7.3 Bagage	12
7.4 Ledarhund/servicehund	12
7.5 Trapptransport	13
7.6 Avgifter	13
7.7 Linjelagda resor/Dagverksamhetsresor	13
BILAGA - LAG (1997:736) OM FÄRDTJÄNST	14

1. BAKGRUND

Färdtjänst är en anpassad typ av kollektivtrafik för personer med olika funktionsnedsättningar. Precis som den övriga kollektivtrafiken reser man tillsammans med andra men resor sker i anpassade personbilar, rullstolsbilar eller rullstolsbussar.

Rätten till färdtjänst regleras genom Lag om färdtjänst (1997:736) samt lagens förarbeten och rådande praxis. Där finns utrymme för kommuner att själva utforma villkor och anpassa färdtjänstens utformning och servicenivå upprättas i riktlinjer. Dessa riktlinjer syftar till att beskriva hur Sala kommun utformar sitt regelverk för färdtjänst, där lag, förarbeten och praxis inte reglerar.

Avgifter för färdtjänst behandlas inte i riktlinjerna utan finns i *Färdtjänsttaxa för Sala kommun*, antagna av Kommunfullmäktige 2013-04-29, Dnr 2013.154.

2. GRUNDER FÖR FÄRDTJÄNSTTILLSTÅND

2.1 Kriterier för färdtjänst

Grundläggande kriterier för färdtjänst är:

- Den sökande ska vara folkbokförd inom Sala kommun.
- Den sökande har en funktionsnedsättning som inte är tillfällig. Det betyder att funktionsnedsättningen ska bestå i minst tre månader.
- Funktionsnedsättningen gör att den som söker färdtjänst har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationer.

2.2 Särskilt om färdtjänst för barn och unga

Om den som söker är under 18 år prövas hans eller hennes rätt till färdtjänst i förhållande till barn utan funktionsnedsättning i motsvarande ålder. Ett barn med funktionsnedsättning har rätt till färdtjänsttillstånd om ett barn utan funktionsnedsättning, i motsvarande ålder och situation, på egen hand kan förflytta sig eller resa med den allmänna kollektivtrafiken.

För personer under 18 år ska ansökan göras av vårdnadshavare/förmyndare.

3. PRÖVNING AV TILLSTÅND

Varje prövning är individuell och görs av handläggare.

3.1 Ansökan om färdtjänst

Ansökan om färdtjänst ska ske skriftligt på särskilt avsedd blankett. Handlingar som den sökande själv vill åberopa för att styrka funktionsnedsättning ska lämnas in av den sökande. Innan ansökan prövas har kollektivtrafikförvaltningen rätt att, via sökande, begära in utlåtande/specialistutlåtande eller på annat sätt skaffa sig kunskap om den sökandes förhållanden.

3.2 Handläggning av färdtjänst

Handläggning av ett ärende sker enligt bestämmelserna i Förvaltningslagen (1986:223). När ett beslut fattas meddelas detta skriftligen till den sökande. Varje beslut om avslag innehåller information om hur beslutet kan överklagas. Om en sökande behöver auktoriserad tolk i samband med utredning ordnar och står alltid myndigheten för detta. Tolk anlitas via en tolkförmedling.

3.3 Avsaknad av allmänna kommunikationer

Färdtjänst är till för personer som har svårigheter att resa med kollektivtrafik på egen hand. Om det inte finns kollektivtrafik där personen bor och detta är enda skälet till att personen behöver färdtjänst kan detta inte beviljas.

4. TILLSTÅNDETS OMFATTNING

Ett tillstånd för färdtjänst utformas utifrån resenärens individuella behov. Tillståndet förenas därför med villkor efter individuell prövning.

4.1 Längd på tillstånd

Ett tillstånd för färdtjänst gäller för viss tid eller tillsvidare efter individuell prövning. Ett tillstånd kan innebära färdtjänst vissa perioder på året, vissa delar av dygnet, till vissa resmål eller till viss hållplats.

4.2 Ledsagare

Om funktionsnedsättningen gör att resenären har behov av hjälp under själva resan utöver den hjälp och service som föraren kan ge, kan han eller hon få rätt att ta med sig en ledsagare. Det innebär att resenären får ta med en person på resan utan kostnad. Med "under resan" menas dörr till dörr. Ledsagare beviljas inte för behov av hjälp utanför själva resan, till exempel vid resmålet eller för att bära.

Den som är ledsagare ska kunna bistå med den hjälp som resenären behöver under hela resan från dörr till dörr. Om person är i behov av ledsagare behöver det ansökas specifikt. Handläggare kan behöva begära in kompletterande medicinskt underlag i samband med sådan prövning.

4.3. Arbetsresor

Den färdtjänstberättigade kan söka färdtjänst för arbetsresa i kommunen och resa max 30 km utanför kommungränsen. I förekommande fall kan enskild prövning göras för resor utöver 30 km. Med arbete avses förvärvsarbete på den öppna marknaden. Arbetsresor kan beviljas i olika former: *Särskild kollektivtrafik med anslutning till tåg/buss (kollektivtrafik)* eller som *särskild kollektivtrafik hela sträckan*.

4.4 Medresenär

Alla personer med tillstånd för färdtjänst har rätt att ta med sig medresenär mot fastställd avgift. En medresenär är en person som följer med som sällskap på resan. Om en person reser som medresenär ska personen åka mellan samma adresser som personen med tillstånd för färdtjänst.

4.5 Fri medresenär på buss

En betalande färdtjänstberättigad får på samtliga ordinarie VL-linjebussar inom hela Sala kommun ta med en medresenär kostnadsfritt. Den färdtjänstberättigade ska kunna legitimera sig samt uppvisa ledsagarbevis på buss i linjetrafik. Medresenären förutsätts hjälpa den färdtjänstberättigade under resan. Av- och påstigning ska ske på samma hållplats som gäller för den färdtjänstberättigade.

4.6 Resor som inte är färdtjänst

Färdtjänstillstånd gäller inte för sådana resor som bekostas av det allmänna enligt annan lag eller förordning, exempelvis skolskjuts och sjukresa.

5. OMRÅDE FÖR FÄRDTJÄNSTRESOR

Färdtjänsten utför resor inom färdtjänst området och i annan kommun.

5.1 Färdtjänstområde

Färdtjänsttillståndet omfattar resor inom kommunens gränser samt 30 km utanför kommungräns.

5.2 Resa vid vistelse i annan kommun

Färdtjänsttillståndet berättigar till högst 30 enkelresor inom andra kommuner. Egenavgiften för resa i annan kommun är 25% av taxameterpriset, dock lägst 30 kr.

6. BOKNING AV FÄRDTJÄNST

När resenären får beslut om tillstånd till färdtjänst följer det med en information om hur resor ska bokas.

6.1 Förbokning/förbeställningstid

Förbokning eller förbeställningstid är den tidsrymd före önskad avresetid som bokning av resan senast ska vara gjord.

- Den som beviljats färdtjänst finns registrerad hos Kollektivtrafikförvaltningens beställningscentral.
- Resor ska beställas hos Kollektivtrafikförvaltningens beställningscentral.
- Återresa ska om möjligt beställas vid samma tillfälle.
- Färdtjänstresa ska beställas minst 1 timme före önskad avresetid.
- Vid beställning av resa ska information lämnas om hjälpmedel, exempelvis rullstol, rullator m m som ska tas med på resan och om ledsagare eller medresenär medföljer på resan.
- Likaså om ledar-, service- eller assistanshund ska tas med.

6.2 Anpassad avresetid

Anpassad avresetid innebär att erbjuden avresetid vid beställning av resan kan förskjutas i förhållande till önskad avresetid med hänsyn till om resan sker i tätort. Senast framme tid garanteras när resenären har en viktig tidpunkt att passa som anges i samband med beställning av resa.

6.3 Samplanering

Färdtjänstresor samplaneras. Detta innebär att resenären kan få samåka på hela eller delar av sträckan.

6.4 Avbeställning

Avbeställning av resa ska göras så tidigt som möjligt.

6.5 Uppehåll under resa

Färdtjänsten erbjuder enbart resa från start- till målpunkt. Uppehåll för ärenden under resans gång medges inte utan räknas som ny resa.

6.6 Medresenär och ledsagare

Om en ledsagare eller resenär ska följa med på resan ska detta anges vid bokningen. Medföljande resenär ska åka mellan samma adresser som personen med tillstånd.

Vid en resa med färdtjänst kan en medresenär samt barn upp till 12 år följa med mot en fastställd avgift. Detta innebär att en färdtjänstresenär vid resa kan ta med sig en ledsagare (om man har tillstånd till det), en medresenär och barn till och med 12 år. Fordonet tar maximalt fyra personer.

7. ÖVRIGA VILLKOR

I ett tillstånd för färdtjänst ingår vissa villkor för resan. De vanligaste villkoren förklaras nedan.

7.1 Normal service som utförs av föraren

- Hjälp in och ut ur fordonet.
- Hjälp till och från port i markplan.
- Hjälp med säkerhetsbälte.
- Hjälp med fastsättning och lastsäkring av rullstol.
- Hjälp med bagage och de hjälpmedel som ska medföras under själva resan.
- Förflyttning av rullstolsburen resenär med hjälp av trappklättrare i samband med resa.
- Bärhjälp för resenär liggande på bår.

7.2 Hjälpmedel

Förflyttningshjälpmedel som behövs för att resa såsom rullator eller rullstol får tas med om inget annat bestämts.

7.3 Bagage

Vid färdtjänstresa får två bagage per färdtjänstberättigad resenär medföras, motsvarande vad man kan ta med sig när man åker med lokaltrafikens bussar.

7.4 Ledarhund/servicehund

- Ledar- och servicehund är en tjänstehund. När en tjänstehund har sin sele på sig arbetar den och får inte störas. Hundförare ska själv sätta in sin hund vid hämtning samt själv ta ut hunden vid resans slut.
- Ledarhunden är ett levande förflyttningshjälpmedel.
- Hundekipage får inte samåka med passagerare som använder förflyttningshjälpmedel exempelvis rullstol eller rullator.
- Beställningscentralen ska informeras om medföljande tjänstehund i samband med beställning av resan.

7.5 Trapptransport

Tillstånd för trapptransport av den färdtjänstberättigade i anslutning till färdtjänstresan kan ges efter särskild prövning. Där kommer tekniska hjälpmedel i form av trappklättrare att sättas in och då under begränsad tid. Trapptransport utan resa medges inte.

7.6 Avgifter

Egenavgiften för färdtjänstresor fastställs av Kommunfullmäktige. I samtliga fall gäller enhetstaxa, d.v.s. samma enhetliga taxa för resor inom hela kommunen. Som taxa för barn gäller motsvarande arbetsresotaxan t o m det kalenderår denne fyller 20 år. Därefter gäller samma taxa som vuxna. Medresande barn till färdtjänstberättigade reser avgiftsfritt t o m det kalenderår då barnet fyller 7 år. Därefter gäller taxa för barn motsvarande arbetsresotaxan t o m den dag denne fyller 20 år.

7.7 Linjelagda resor/Dagverksamhetsresor

Resor för färdtjänstberättigad till daglig verksamhet, med insats enligt lag om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS, 1993:387) samt resor för vuxna till social dagvård, vilka omfattas av insatser enligt Socialtjänstlagen (SOL, 2001:453) jämföras taxemässigt med övriga arbetsresor. Med många resenärers sammanfallande behov och krav vid regelbundet eller dagligt resande kan resandet organiseras i en fastare och mer regelbunden form. De linjelagda resorna används på resor till och från daglig verksamhet enligt LSS (1993:387) samt social dagvård och har kvaliteter utöver normal färdtjänst ifråga om individuella behov och krav. Kännetecknande för dessa resor är:

- *Regelbundenhet*, att den resande hämtas och lämnas på fasta tider i en upplagd åkslinga.
- *Kontinuitet fordon och förare*, att resorna sker enligt principen samma fordon - samma förare.
- *Kontinuitet medresenärer*, att den resande åker tillsammans med samma medresenärer vid varje res tillfälle.
- *Trygghet vid avlämnande*, att den resande ej får lämnats utan att en mottagande person tagit över om detta har överenskommit.
- *Egenavgifter*, att ingen kontanthantering sker utan månadsfaktura tillämpas.
- *Flexibilitet*, att avvikelser från fastlagt schema vid t.ex. sjukdom ska fungera smidigt.

Linjelagda resor med utökad service till daglig verksamhet enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS, 1993:387) samt dagvård för dementa beslutas inom ramen för tillämpningen utifrån Färdtjänstlagen (1997:736).

BILAGA - LAG (1997:736) OM FÄRDTJÄNST

I bilagan återges Färdtjänstlagen, Lag (1997:736) om färdtjänst i sin helhet.

Lag (1997:736) om färdtjänst

1 § Denna lag gäller särskilt anordnade transporter för personer med funktionshinder (färdtjänst).

2 § Med dem som ansvarar för kollektivtrafiken i länet och regional kollektivtrafikmyndighet avses i denna lag detsamma som i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik. Lag (2010:1068).

3 § Varje kommun ansvarar, såvitt gäller kommuninvånarna, för att färdtjänst av god kvalitet anordnas inom kommunen och, om det finns särskilda skäl, mellan kommunen och en annan kommun. En kommun får för sina kommuninvånare anordna färdtjänst också i eller mellan andra kommuner. Lag (2006:1114).

4 § Kommunens uppgifter enligt denna lag fullgörs av den eller de nämnder som kommunfullmäktige bestämmer. Kommunen får, efter överenskommelse med landstinget, om det hör till dem som ansvarar för kollektivtrafiken i länet, överlåta sina uppgifter enligt denna lag till den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet. Lag (2010:1068).

5 § Har en kommun överlåtit sina uppgifter till en regional kollektivtrafikmyndighet ansvarar myndigheten, såvitt gäller kommuninvånarna, för att färdtjänst anordnas inom kommunen och, om det finns särskilda skäl, mellan kommunen och en annan kommun. Vidare får den regionala kollektivtrafikmyndigheten för invånare i kommunen anordna färdtjänst också i eller mellan andra kommuner. Lag (2010:1068).

Tillstånd till färdtjänst

6 § Färdtjänst får anlitas av den som efter ansökan har fått tillstånd till det. Frågor om tillstånd prövas av kommunen där den sökande är folkbokförd, eller, om kommunens uppgifter enligt denna lag överlåtit till den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet, av denna myndighet (tillståndsgivaren). Lag (2010:1068).

7 § Tillstånd till färdtjänst skall meddelas för dem som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel. Om sökanden är under 18 år skall prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder. Tillståndet omfattar inte transporter som av någon annan anledning bekostas av det allmänna. Lag (2006:1114).

8 § Om den som söker tillstånd till färdtjänst behöver ledsagare under resorna, skall tillståndet gälla även ledsagaren.

9 § Tillstånd till färdtjänst meddelas för viss tid eller tills vidare. Tillstånd får i skälig omfattning förenas med föreskrifter om 1. vilket färdstätt som får användas, 2. inom vilket område resor får göras, och 3. hur många resor tillståndet omfattar.

Sådana resor som kan anses vara väsentliga för tillståndshavaren får begränsas till antalet endast om det finns synnerliga skäl. Om det finns särskilda skäl, får tillståndet även i övrigt förenas med villkor. Lag (2006:1114).

Avgift

10 § För resor med färdtjänst får tillståndsgivaren ta ut en avgift enligt grunder som bestäms enligt 11 §.

11 § Är en kommun tillståndsgivare, bestäms grunderna för avgifterna av kommunen. Är en regional kollektivtrafikmyndighet tillståndsgivare, bestäms grunderna för avgifterna av 1. kommunerna och landstinget i länet, om de ansvarar för kollektivtrafiken i länet, eller 2. enbart kommunerna i länet, om de ansvarar för kollektivtrafiken i länet och om överenskommelse om detta har träffats med landstinget, om det hör till dem som ansvarar för kollektivtrafiken i länet. De kommuner som inte har överlåtit sina uppgifter enligt denna lag till den regionala kollektivtrafikmyndigheten får dock inte delta i beslutet. Kan enighet inte uppnås om grunderna för avgifterna, ska dessa bestämmas av regeringen. Avgifterna ska vara skäliga och får inte överstiga tillståndsgivarens självkostnader. Lag (2010:1068).

Återkallelse av tillstånd m.m.

12 § En tillståndsgivare får återkalla ett tillstånd att anlita färdtjänst, om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns. Ett tillstånd får också återkallas om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelse av de föreskrifter och villkor som gäller för färdtjänsten. Föreskrifter och villkor får ändras, om ändrade förhållanden föranleder det.

Handläggning av ärenden m.m.

13 § Har upphävts genom lag (2010:1068).

14 § Trots sekretess får en tillståndsgivare lämna ut uppgifter om enskildas personliga förhållanden till en beställningscentral för transporter eller en trafikutövare, om uppgifterna behövs för att anordna transport som avses i denna lag.

15 § Personer som är eller har varit verksamma inom enskild verksamhet som bedrivs yrkesmässigt och som omfattas av denna lag får inte obehörigen röja vad de i verksamheten fått veta om någons personliga förhållanden.

Överklagande

16 § Tillståndsgivarens beslut enligt 6–10 och 12 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till Kammarrätten, Lag (2010:1068).

Riktlinje för färdtjänst i Sala kommun

SALA KOMMUN

Telefonnummer: 0224-74 70 00 | E-post: kommun.info@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

